

China Miéville: Konzulváros (részlet)

Ha cinikusan nézzük, kik voltunk mi egyáltalán? Az a maroknyi ember, a senkik, lébeckodók, renegát konzulátusiak gyülekezete, meg néhány fontos konzul. De számunk napról napra nőtt, és rendeleteinket nem hagyták teljesen figyelmen kívül. A konzulvárosiak lassan elkezdtek megtenni mindazt, amit javasoltunk, kérdeztünk vagy parancsoltunk.

Mindannyian – és elsősorban MagDa – keményen dolgoztunk az ariekai kapcsolatainkon. Keményen dolgoztunk, kompromisszumok nélkül, de olyan sokat, hogy egyszerűen nem maradt időm érzelmekre sem, csak azt tudtam, hogy bármi is legyen a megfelelő érzés az adott helyzetben, az majd valószínűleg csak később jön, akár Ez sértegetéseiről volt szó, akár az Ehrsulnak címzett levél elolvasásáról. MagDa be tudta hívni a konzulátus folyosóira a legösszeszedettebb, legérthetőbb ariekaiakat: ők nem csak a függők zarándoklatára jöttek EzRához, hanem hajlandóak voltak új megbeszéléseket kezdeni. Néha olyan, EzRától származó felvételek morzsáival jutalmazta meg őket, amelyeket addig még sohasem hallott senki, titokban rögzített, kevéske anyagunkból válogatva.

– Néhányan tudják, hogy baj van – mondta Mag. – Az ariekaiak. Látszik rajtuk.

– Néhányukon – mondta Da.

– ...valamin vitatkoznak, nem tudni pontosan...

– Néhányan meg akarnak gyógyulni.

Mint valami elcseszett gombaféle, terjedni kezdtek a pletykák. A kameráink még mindig a másik város fölött cikáztak. Néha leszedték őket az épületek által kitermelt antitestek: cikkelyezett ragadozókra emlékeztettek. Amikor azonban alaposabban megvizsgálták a kamerákat, elégedetten nyugtázták, hogy nem veszélyesek, és onnantól nem bántották őket. És minden éppen csak elcsípett mozdulat, minden, amit odaát láttunk, bármi, amit nem bírtunk értelmezni vagy azonosítani, újabb lendületet adott az elveszett titkokról, rejtőzködő szabotőrökről, önkéntes

száműzetésbe vonult konzulátusiakról, régi sérelmekről szóló történeteknek.

A tanyavidéken teljesen rendszertelenül szaporodtak a hatalmas biotuningnyájak. Azokból a zónákból érkezett hozzánk szerves úton a tápanyag és a technológia. A függőség vegyületekkel terjedt: lassan áradt kifelé a városból a bennszülött falvak és a vidéki ariekaiak felé. Hirtelen ők is hanyagolni kezdték a munkájukat, és a városba indultak, mert hallani akarták a hangot, pedig előtte még sohasem hallottak egy nyikkot sem. Elhagyatott udvarházaik megbetegedtek, és nyöszörögve szenvedtek az éhségtől. Hatalmas nyájakba verődött tuningolt eszközök, orvosi felszerelések, építőelemek, rinocérosznyi proteincentrifugák és polimertárolók kóboroltak elvadultan.

Amikor pásztoraik a városhoz értek, senki sem várta őket. A vidéki ariekaiakat rögtön a legsúlyosabban függő fajtársaik látványa fogadta, akik a hangszórók alatt sorvadtak halálra, amíg a következő mondatra vártak. Tetemeik az utcán heverték. Ahol a közeli épületek egészségesek maradtak, még kitermelték a kutyaméretű állatcitákat, amelyek lebontották a holttesteket – ha nem, akkor a jóval lassabb szerves rothadás itatta őket fokozatosan a talajba.

Gyakoriak voltak az összecsapások. Az elvonási tünetek és az ariekaiak függősége óhatatlanul agresszióvá fajult. A fertőzöttek váratlan rohamaikban törve-zúzva kajtattak EzRa beszéde után. A kevésbé érintett ariekaiak, akik általában vidékről érkeztek, többnyire udvarias harciassággal tárták szét a legyezőszárnyaikat, de az igazán súlyos függők nem vesztegették az idejüket a hagyományos erőfitogtatásra, és patával meg adományozószárnyal rontottak döbönt ellenfelükre. Egyszer láttam egy felvételt, ahol az összecsapás kellős közepén felharsant EzRa szónoklata. A küzdő felek azonnal megrogytak, majd szinte gyengéden egymásra borultak, miközben patakzott belőlük a vér.

– Megint rosszabb a helyzet – mondta Da. Nagyon úgy festett, hogy az egész bolygót meg fogjuk fertőzni.

– Nem ez az egyetlen probléma, amellyel szembe kell néznünk. – Ezt már Bren mondta.

Az ajtóban állt. Gyanúsan tökéletes pózban, mint egy megkomponált kép közepén.

– Üdv, Avice Benner Cho – mondta.

Felálltam. Hitetlenkedve csóváltam a fejemet.

– A szemét, tékozló *rohadék!* – mondtam.

– Tékozló? – kérdezte.

– Hol volt *eddig?*

– Tékozló különc? – kérdezte. – Tékozló bűnbánó? – Némi óvatossággal rám mosolygott. Egy percig nem igazán viszonztam a mosolyát, de aztán – a picsába az egésszel – mégis megtettem.

– Maga meg hogy került ide? – kérdezte valaki, akit a körülmények olyan frissen repítettek pozícióba, hogy még azt is hozzátette, *egyáltalán, ki maga*, mire többen megrökönyödve felszisszentek. Ra kezét szorított Brennel, és üdvözölni próbálta. Bren egy intéssel elhallgattatta.

– Nem csak a vidéki menekültekkel kell foglalkoznunk – mondta. – Bár valóban bonyolítják a helyzetet. – Határozott, monoton hangon beszélt. – Másról is szó van.

Természetesen a doppelje halála óta nem beszélte a Nyelvet, de néhány ariekai – akiket érzélgősen és teljesen félrevezető módon régi barátoknak is nevezhetünk – továbbra is eljárta hozzá, és meséltek neki ezt-azt.

– Azt hiszitek, egyikük sem akar változtatni? – kérdezte Bren.

– Nem. Tudjuk, hogy ez nem igaz – felelte Mag, de Bren folytatta.

– Azt hiszitek, egyetlen Gazdát sem rémít meg borzalmasan a helyzet? Nehezen fog az agyuk, persze, de azért vannak páran, akik gondolkodnak. Tudjátok, milyen nevet adtak EzRának? Ő az istendrog.

Én törtem meg a csendet.

– Ez csak egy fogalomtól – mondtam óvatosan.

– Nem – felelte Bren. Fürkészve körülnézett a szobában, vajon hányan ismerik ezt a régi kifejezést a név metaforikus körülírására. – Ez olyan, mintha azt mondanád, hogy húsbörtön. – Megkocogtatta a mellkasát, saját húsbörtönét. – Ez sokkal egyértelműbb, Avice. Ez egyszerűen maga az igazság.

– Hát – kezdte valaki remegő hangon –, ha ezt jelenti a vallás...

– Nem, nem *ezt* – mondta Bren. – Az istenek istenek, a drogok drogok, de *itt*, itt nemcsak a függők városa vesz körül minket, hanem... mondjuk úgy, a hívők városa is.

– *Nincsenek* isteneik! – mondtam. – Hogyan...?

Bren azonban félbeszakított.

– Azóta tudnak róluk, mióta megérkeztünk, és elmondtuk nekik, mik azok és mit csinálnak. A térjárókról vagy a nadrágról sem voltak képesek beszélni előtte, mostanra mégis megtalálták a módját. És akad pár Gazda, akik bármi áron véget vetnének ennek az egésznek. Ez talán nem sok, legalábbis addig biztosan nem, amíg legalább annyira ellen nem tudnak állni a függőségnek, hogy egyáltalán megpróbáljanak megszabadulni tőle. Ha sikerül nekik... nos, igen. Minden létező eszközt be fognak vetni. És igen, nyugodtan gondolkozzatok el azon, mire lehet képes néhány eltökélt ariekai, ha fel... akarják... szabadítani fertőzött társaikat.

Brennel még aznap éjjel ismét beszéltem, négyszemközt, a lakásomon. Tudni akarta, hol van Ehrsul barátnőm, mire megmondtam neki, hogy nem tudom. Nem is nagyon mondtam mást aznap este. Brennek sem volt túl sok mondanivalója, de azért eljött hozzám, leültünk, és végighallgattam.

Elhagytam a várost. Háromszor is.

A vadonból érkező ariekaiak látványa adott néhány ötletet. Akadtak még néhányan, akik nem hagyták el tanyáikat, de már megfertőzte őket az EzRa hangja iránt érzett sóvárgás. Felkerestük őket.

A járműből, amellyel utaztunk, tölcsérszerű kis nyúlványok sarjadtak, ezeken át menet közben ki tudtam nézni. A levegőnk a hajóhídként szolgáló hasban választotta ki az oxigént, és olyan nyomás alatt tartotta a helyiséget, hogy a kinti rossz levegő nem tudott bejutni. Visszatartottam a lélegzetemet, kidugtam a fejemet a nyíláson, és az elsuhanó tájat szemléltem.

Egy kilométerrel alattunk a Gazdák városához tartozó uradalmak sorakoztak. Fennsíkok, megművelt területek és egyszerű, repedezett sziklatömbök, a hasadékokban fekete hínárszerűséggel. Ligetek, amelyeket csapások túrtak fel, vagy ahol szabályos időközönként lakóhelyek álltak. Újabb, meg újabb felnevelgetett épületek: gázzal töltött zsákokon lebegő szobák figyeltek minket egyszerű szemükkel.

A pillanat, amikor elhagytuk Konzulvárost és átléptünk a másik metropoliszba, legalább olyan drámainak tűnt, mint alámerülni az immerbe. Akár gyönyörű is lehetett volna. A mezőkön, még most, az összeomlás közepén is roppant tanyák imbolyogtak pásztoraik mögött, ha pedig már nem volt nekik olyan, akkor egyedül botorkáltak. Szimbióták tisztogatták a bundáikat. Az ariekai farmok nyirkosan csillogó magzatburkokban hozták világra az alkatrészeket vagy az élő gépeket.

A zuzmóligeteket a városba tartó bélrendszer csővezetéke hálózta be, és a kitartóbb Gazdák helyenként még elvégezték a szükséges fenntartó munkákat. Jóval messzebb már a sztyeppe kezdődött, ahol félvad gyarak csordái nyargaltak, akiket minden hosszú évben kétszer az ariekai tudópásztorok kerítettek be karámokba. Abban bízunk, hátha találunk még pár ilyen biotuningoló cowboyt, és megalkudhatunk velük a teremtményeik utódaira.

Mentem én, meg Henrych, akinek valaha istállója volt, és most csatlakozott az új kormányzó testülethez, Sarah, aki annyit még pont értett a tudományhoz, hogy segítségünkre lehessen, és BenTham, a konzul. A konzul ápolatlan volt, zavart és kelletlen. Viszont több társukkal ellentétben bennük maradt annyi tartás, hogy legalább egyformán legyenek ziláltak.

Leszálltunk, és a domboldalról rögtön fel is hangzott a fűfélék segélykiáltása, amint a járműveink legelészni kezdtek. Felvettük az

eolmaszkokat, összeszedtük a felszerelést, táborot vertünk és rádióon bejelentkeztünk Konzulvárosba, hogy egyeztessük a menetrendet. Még egyszer végigmentünk a tennivalókon és a kívánságlistán.

– Szerintem ez a törzs jellemzően nem kereskedik reaktorkölykökkel – mondtam a kagylóba az otthoniaknak. – Hívjátok fel KelSey-t. A mocsárvidéki tenyésztőknél vannak, igaz? Az lesz a megfelelő hely, és ott még hulladékégetőt is tudnak szerezni. – És így tovább, és így tovább. Felosztottuk a célpontokat a városból kimerészkedett vadászexpedíciók között.

A szekereink ijedősek voltak, állandóan hernyószerű, hullámzó mozgással nyújtogatták elülső részüket. A járműveket adatchipekkel raktuk tele: mindegyiket hangfájlokkal töltöttük meg. Akadt közöttük lopva készített felvétel, mások Ez kelletlen beleegyezésével készültek, még amikor kidolgoztuk és eléjük terjesztettük az új rendszer tervezetét.

Közel sem voltam olyan nyugodt, mint ahogyan ebből az elbeszélésből esetleg tűnhet. Nem sokkal előtte a magasból néztem annak a világnak a felszínét, ahol megszülettem, felnöttem és ahova visszatértem, és mégis, ez a látvány teljesen elképzelhetetlen volt számomra eddig. Mégis ott voltam, és azt csináltam, amit. Ráadásul tudtam, mi minden forog kockán. Olyan tájat néztem, amelynek nem volt semmilyen ismert megfelelője számomra, mint ahogyan az éppen uralkodó évszaknak sem. Hiába jártam odakint, kijózanító módon mégis a saját bolygóm volt a legidegenebb hely, amelyet valaha láttam.

Kökörcsinek és molyok kereszteződésére emlékeztető lények dermedtek meg, és érzékelésre szolgáló tapogatókkal integettek utánunk. Amikor szekereink megközelítették a településeket, fehér cafatokra emlékeztető lények raja rebbent a perzselő ég felé, mint egy kupac széttépett papírfecni. A csővezeték embervastag, összecsomósodott mellékága egy majorhoz vezetett, amely ugyanolyan nyugtalannak látszott, mint az összes eddigi épület. Egy görcsökben vonagló torony éppen tojasokat rakott, csupa újszülött masinát. A papírfecnikre emlékeztető madarak parazitákat csipegettek róluk. A pásztorok először megriadtak tőlünk, aztán vágta megindultak felénk. A farm összehúzta magát.

Ilyen messze a várostól a függőség erőtlenebbnek vagy másnak tűnt. BenTham el tudta mondani, mit szeretnénk, és megértette, mit várnak a Gazdák cserébe. Tudták, hogy lehet nálunk valami, amit meghallgathatnak, és lármásan követelték a beszédet, amely jóval erősebb volt annál a legyengült utózöngénél, ami az artériákon keresztül EzRa szónoklataiból idáig lecsorgott, vagy amit a legközelebbi, még így is kilométerekre magasodó hangosbeszélőkből elcsíptek, esetleg annál, amit az előző expedíció kínált.

Megmutogattuk nekik az árunkat, *voilà*, mint egy vándorárus valamelyik régi könyvből. Lejátszottam nekik valamelyik adatchipet, mire megszólalt EzRa a Nyelven, és azt mondta, *Amikor az apám meghalt, először szomorú voltam, de aztán ebben is felfedeztem a szabadságot.* A Gazdák hátrahőköltek, és valamit magyaráztak.

– Ez már megvan nekik – tolmácsolta BenTham. Olyan sokszor lejátszották már, hogy nem hatott rájuk: a végén már azt is hallották, mit mond EzRa, és fikarcnyit sem érdekelte őket Ez apja.

Más foszlányokat kínálgattunk nekik, klisés diplomáciai fordulatokat, kósza elmélkedéseket, időjárás-jelentéseket. Ingyen adtuk nekik. *Nagyon örülünk a lehetőségnek, hogy a jövőben sokkal hozzáértőbb technikai segítséget kaphatunk,* magyaráztuk, és csaliként lejátszottunk nekik pár hangot *A lábamat akkor törtem el, amikor lezuhantam a fáról* kezdetű mondatból.

– Azt kérdezik, megvan-e az, hogy milyen elfogadhatatlanul pazarlóan termeli a feldolgozóipar a hulladékot – mondta Ben vagy Tham. – A szomszédaiktól hallottak róla.

Gondosan kiporcióztunk nekik annyit, amivel megvásárolhattuk a szükséges biotuningot, némi szaktudással és magyarázattal együtt. Így még tovább terjesztettük a függőséget: ezzel mi is tisztában voltunk. A legjobb minőségű anyaggal érkezünk, EzRa vegytiszta szónoklataival, amely azonnal rabul ejtette ezeket a még csak félig megfertőzött vidékieket.

Még két hasonló úton vettem részt. Nem sokkal később történt, hogy az egyik lebegő léggömbállatunk nem tért vissza.

Amikor végül az egyik kameránk megtalálta, a hazasugárzott tridfelvétel már csak a halott bestiát mutatta, a földön szétkent belsősegeket és az égett húscsontokat. És a szerves masszában heverték a mieink is, darabokban. Konzul, navigátor, technikus, konzulátusi alkalmazottak.

LeNa konzult csak futólag ismertem, az egyik résztvevőt kifejezetten jól. A számra szorítottam a kezemet. Mindannyiunkat megviselt a látvány. A maradványokat később visszaszállítottuk a városba, és amennyire lehetett, új szertartás keretében nyugalomra helyeztük a halottakat. Az embereink alaposan átkutatták a parázsló roncsokat.

– A hajó nem volt beteg, ebben egészen biztos vagyok – mondta az egyik szakértő a bizottság ülésén. – Nem tudom, mi történhetett.